

Jaren geleden heeft Verbaan ook bij haar verwachtingen gewekt en ze teleurgesteld. Ze is er overheen gekomen; donkere gedachten zijn onder het reeds grijzende haar besloten geweest en nu klampt ze vriendschap aan als het eenige wat haar nog rest.

„Jij schijnt anders geen last van een zieke ziel te hebben!” neemt Mary Sijtjes gedachten over. „Jij lacht altijd! Ik sta dikwijls door de ruit met verwondering naar je te kijken!”

Sijtje weet niet te antwoorden. Ze is dien morgen juist niet vroolijk. Al deze dagen leeft ze met haar gedachten ver buiten de school en los van Verbaan. Ze heeft het gevoel of haar verwachting, hoog gespannen geweest, kapot ligt. Ze verlangt niet naar Verbaan, ze verlangt niet, dat hij haar omhelst. Heeft ze onbewust al de zekerheid bij zich, dat deze verhouding maar tijdelijk is; dat ze een leerschool, een voorbereiding is tot het Andere, het Groote, dat in de toekomst ligt? Het weer werkt ook niet mee, haar stemming op te beuren. Er is opstand in den tuin. De populieren, de iep, de kastanje, de vlier, tot de ligusterhaag toe, zijn in opstand. Tegen de grijze dikke lucht, die er zich over heeft leeggestort. Alle blaren schudden droppels rond, alle takken zwaaien woest heen en weer of op en neer.

De kozijnen slurpen het vocht gretig op, als vloei.

Sijtje vindt vandaag geen voldoening in haar werk; alles staat haar tegen. Waarom staat Piets mond altijd zoo onnoozel open? Ze heeft neiging in drift uit te barsten, om een sponzedoos, die over den vloer rolt, om een schuivert van een voet, om een kras van een grift.

Hans is een kwartier voor den tijd met zijn sommetjes klaar.

„Ik dacht maar steeds aan schoolblijven, en toen schoot ik vanzelf op!” bekent hij als ze bij hem is, om zijn werk na te zien. En dan zachter: „Heb ik niet prachtig geschreven? Mooier dan Flip! Zeg u het nou, dat ik het mooier heb dan Flip!”

Sijtje werpt een blik op Flips lei. Flip heeft als met dubbel krijt geschreven en de cijfers laveeren als dronken boeren over zijn lei. Sijtje zegt niets; ze kan niet, haar drift ligt plat, haar oogen worden warm.

O, die lievelingen, die lieve, zoete schatten, moeten zij het zijn, die haar in het spoor der redelijkheid terugvoeren.

O, op hen nooit de terugslag van haar verdriet.... nooit... nóóit...

Het is Mei, de kroonmaand van het jaar, de maand van verwachtingen. Over het kozijn kijkt Sijtje elken morgen den tuin in, als in een beloofd land.

„Een donker lokaal is er,” zegt ze blijmoedig tot Mary, „om over de kozijnen naar de zon te kijken!”

De zon staat achter een groote wolk, er is een prachtig diffuus licht. Maar als ze doorbreekt, zijgt het licht als water van goud tusschen de

iepebladeren. Op het grind piept een verregende musch van vreugde.

De schaduwen der iepestammen strepen op de versch geteerde schutting van den bewaarschooltuin. De populieren staan niet meer zoo hard en recht als omhooggehouden bezems: er zijn goudgele blaadjes aan, goudgeel als de binnenkrop van andijvie en dat staat zoo prachtig op het blauw van de lucht. Sijtje kijkt naar den tuin met een dof bonzend gevoel in haar keel.

Trusje komt met een roode geranium in pot aandragen. Rood is de kleur der uitbundigheid, de ongebondenheid van de Mei. Rood moest de kleur zijn van elke vlag, denkt Sijtje. Ze is zoo blij, zoo blij. Ze zet de geranium op de vensterbank. De roode bol steekt als een vuist in de lucht en staat zich trotsch in de ruit te spiegelen. De meeste violen zijn fluweelig blauw, maar die in het terra-cotta bakje, waartegen de hagedis, die Hans zoo mooi vindt, zijn diep bruin-rood, als het sap van boschbessen. In de varens zit luis.

Sijtje keert er den heelen zeeppot van de werkvrouw op om en zeept ze af. De witte vlokjes spatten overal heen. Het plantje venushaar lijkt opeens een besneeuwd miniatuurdenntje, het andere, waarvan de wortels hoog boven den grond uitsteken, een Indische waringin.

De aarde van de geranium is zoo droog, dat het water er als een plas kwikzilver op blijft liggen. Sijtje vindt het prettig er naar te kijken, hoe het toch langzaam wegzakt. De kleine bloempotoppervlakte is nu net een ven met koele, geheimzinnige diepten. Het is een lust te zien hoe de gerst, de tarwe, de haver en het gras opschieten; 't is, of de bloempotten opeens steil groen haar hebben gekregen. Van de lupine en Bertusjes boon groeien de zaadlobben een eind met den stengel omhoog; van de boon verschrompelen ze, maar van de lupine veranderen ze in enkelvoudige bladeren, heel andere dan de eigenlijke, die zevendeelige schermen zijn. Af en toe breekt een wolk in fijne druppeltjes. Maar telkens ook veegt de wind den hemel schoon. De aandacht der kinderen is bijna niet te houden, ook niet bij hun eerste boek. Ze kijken als Sijtje naar den iep, naar het spel van zijn bladeren.

Sijtje gaat in het speelkwartier toch naar buiten, want het blijft droog.

„Ik heb mooierder geschreven dan jij!” zegt Flip tot Hans. „Ik had hoogerder cijfer moeten hebben!”

„Dat moet je maar aan de juffrouw overlaten!” zegt Hans, de filosoof.

Op het plein waait het stof in wolken op. Op andere plekken staan plassen. „We kunnen niet spelen!” zegt Sijtje. Ze laat de voorste meisjes keeren. Dat valt Hans tegen; hij heeft een span met bellen bij zich en van te voren de paarden al gekozen. Hij vindt op het plein wèl droge plekken en dat je er wèl spelen kan.

„Dat moet jij nu maar aan de juffrouw overlaten!” zegt Flip ad rem.

Hans' vindingrijke geest is alweer over de teleurstelling heen: ze gaan wandelen naar den singel, waar Sijtje hem beloofd heeft, een aardman-netje te wijzen. Hij speelt spoortreintje. Zijn: tuut . . . tuut klinkt gierend boven de kinderstemmen uit.

„Nu niet meer Hans!” zegt Sijtje. „Nog even de locomotief in de loods!” antwoordt hij. Dan houdt hij op met het schuiven van zijn voeten over de straatsteenen en wandelt hij onberispelijk verder.

De rijtjes van vier kinderen zijn net onregelmatig opzettende golven, die naar een denkbeeldig strand toerollen. Sijtje heeft het gezicht op een symphonie van bloote beentjes. Het is aanbiddelijk, zooals Corry haar voetjes zet, de knietjes een beetje naar binnen. Sijtje betrapt Frans, dat hij opzettelijk op de hielen van zijn voorganger loopt te kuieren. Henkie, die naast Hans in de achterste rij loopt, hangt altijd onmogelijke verhalen tegen Sijtje op, die ze, als het lastige en toch gedulde gezoem van een bromvlieg over zich heen laat gaan.

„Zeg es U!” hoort ze hem tegen Piet Veremans zeggen.

„U!” zegt Piet gehoorzaam, en hij lijkt met zijn voorover gebogen figuurtje nog meer op een kip die steentjes oppikt, dan anders.

„Landru!” triompheert Henkie.

Het regent weer een beetje. De jongens zingen en stampen er bij op de maat:

„Het regent, het zegent,
„De dakies worden nat
Er kwamen twee boerinetjes
Die vielen op d'r gat!”

Anderen varieeren even dichterlijk:

„Er kwamen twee boerinetjes
Die vielen op der billetjes!”

Eigenlijk behooren „gat” en „billetjes” tot de rubriek „vieze” en op school zeer berispelijke woordjes. Maar verschrikkelijk, wat moet Sijtje er om lachen!

Jan de Wit loopt meer achterste voren dan recht in de rij. Het gevolg daarvan is, dat hij eerst met zijn buik de opening van een vuilnisbak sluit. Even verder slaat hij, om niet te vallen, zijn handen in een vollen emmer.

„Je verdiende, dat je er kopje onder in verdween, met je beenen in de lucht!” zegt Sijtje boos. „Ik zou je laten staan!”

Maar ze moet haar gezicht afwenden. Ze ziet hem al!

Henkie beklagt er zich over, dat Anton hem voor „kaffer” heeft uitgemaakt.

„Weet je wel eens wat een kaffer is?” vraagt Sijtje meesmuilend.

„Een hond!” antwoordt de aap.

Hans vindt zijn aardmannetjes. Het eene staat op zijn korte beentjes, in elken arm een pot met bloeiende planten. Het andere ligt op zijn zijde, en ondersteunt het gemutste hoofd met de hand. De kinderen omklemmen de spijlen van de hekken en zijn er niet vandaan te krijgen.

Sijtje kijkt naar het groen. Op het gazon van den singel heft een magnolia zijn witte bekers trotsch omhoog, de kastanje torst zijn fierste kaarsen. Er is een blauwe regen op zijn mooist; de rhododendrons lijken net kinderhoofdjes in hun puntkraagjes. Overal groeien violen in de perken, de sering staat in dikke pluimen. Over een muurtje naast een steenrood dak hangen slingers gouden regen. Kanariegeel bij steenrood, wat kleurt dat goed en van wat een prachtige kleur is het tegen den blauwen hemel transparante eschdoornblad. Er is een diepe lust in alle dingen. Sijtje is een en al bevende, bonzende verwachting. Uiterlijk zijn er veel dingen door haar verhouding met Verbaan veranderd, maar innerlijk is ze dezelfde gebleven.

Altijd is ze onrustig, dat Hèt komen zal, altijd is ze Hèt wachtende.

Sijtje opent de kast en haalt de stemvork en een paar zangboekjes te voorschijn.

„Bah!” zegt hartgrondig Annie. Ze is vandaag rebelscher dan ooit; ze ligt met alle meisjes overhoop, omdat ze haar op het plein niet in alles den zin gaven, ze heeft onder het lezen naast Sijtje moeten staan, omdat ze tot driemaal toe haar wijsvinger voor iets anders gebruikte dan aanwijfsstok. Ze zingt met de oogen neergeslagen en nauwelijks bewegende lippen. Om haar opstijgende drift te bezweren, kijkt Sijtje een anderen kant uit.

Wie zou er ooit boos kunnen worden op een zingend kind?

Julie (Zulie zegt Henk, haar verloofde) spalkt haar porcelein blauwe oogen eens zoo wijd open. Riekje, met haar fijn blank profieltje, tuit haar onderlip vooruit. Bij Piet zijn de nadenkende rimpels op zijn voorhoofd een dikke ribbel geworden en hij schulpt zijn mond als een scheeps-trompet. Anton werkt alleen met zijn linkerwang en trekt een gootje in zijn keel. De meesten zetten een gezicht, of het wel en wee der wereld van het welslagen van hun liedje afhangen.

Kinderen zijn zeer ontvankelijk voor harmonie; hun aandacht gaat meer naar de melodie dan naar de woorden van de versjes. Sijtje is er van overtuigd, dat ze hen Chineesch zou kunnen laten zingen, als het wijsje maar zacht en droomerig stemde.

Ze zingen nu Het beddegaansklokje, begeleid door Sijtjes tweede stem en door de mondharmónica van Jan de Wit. Opeens treft Sijtje het hooge

zuivere stemmetje van Annie. De donkere wimpers zijn opgeslagen, de groote bruine oogen rollen bijna uit haar hoofd van louter inspanning. Ze heeft haar booze bui weggezongen, Sijtje voelt zich ontroerd en beschaamd.

Een fijn rood stofgoud zeeft over de hoofden der kinderen. Er is een rosblonde aureool om Truus' krullen. De witte zwanen aan den achterwand drijven onder roestbruin herfstloover uit juist in de lichtbaan, die de plaat raakt. Af en toe wiekt de schaduw van een vogel over den roomgelen zonoverschenen zijmuur.

Het lokaal is Sijtje opeens een tempel vol heilige stilte en wijding, een dom vol engelenstemmetjes. Achter de stralende oogen ziet Sijtje de haar toegewijde zieltjes, waarmee ze zich innig verbonden weet. En zij zoo hoog boven hen, wil wel voor hen knielen, hen omvatten in één greep, omdat ze zich zoo begenadigd voelt door hun hymne aan de onschuld. Er is plots een lach en een snik in haar borst.

De gangdeur van het lokaal wordt geopend. Een jonge man treedt binnen. Het is de schoolarts. Hij is maar tijdelijk voor den eigenlijken dokter, die voor een operatie in het ziekenhuis ligt.

Sijtjes eerste gewaarwording is een paar jolige oogen onder een groote bos verward haar. Ze denkt, dat het de nieuwe schoolopziener is, maar ze trekt zich van zijn tegenwoordigheid niets aan. Julie zet juist zoo'n verklaard gezicht, er is zooveel licht in haar kijkers, dat Sijtje haar wel toelachen moet, of ze wil of niet. Terwijl de kinderen zingen, pruttelt een spreek in den iep mee.

„Ik zie zijn snavelkje open gaan!” juicht Hans verrukt.

„Jouw snavelkje gaat toch ook open, als je zingt,” lacht Sijtje. Nu het liedje uit is, kirt de spreek nog even na, dan is het in den boom ook stil.

De indringer heeft met zijn handen op den rug met alle aandacht Sijtjes platen aan den muur bekeken. Hij is al in veel lokalen van onderwijzeressen geweest, vol knusse hoekjes, waar geen plekje aan den wand onbehangen is gelaten. Den smaak van dit meisje vindt hij bijna mannelijk; er is breedheid in haar opvatting, de muren zijn gevuld en toch niet overvol.

Bij Sijtjes woorden keert hij zich verrast om en loopt op haar toe. Zijn lichte oogen met de groote donkere pupillen lachen in de hare.

„Wat zongen ze vol animo!” zegt hij. „Een kind is het leukst, als het er geen vermoeden van heeft, dat er op hem gelet wordt!”

Sijtje kijkt op haar beurt verrast naar hem. Het is prettig, hetzelfde te denken. Het is prettig, elkaar lang in de oogen te kijken. Beiden voelen aandrang het telkens en telkens weer te doen. Sijtje daalt van haar troonzetel en reikt hem spontaan haar beide handen. Hij drukt die, als ontmoette hij zijn besten vriend en stelt zich voor als dokter Hoytema.

„O, ik dacht dat u de nieuwe schoolopziener was!” schaterert Sijtje.

„Zie ik er zoo respectabel uit?”

Sijtje schudt, nu zij zijn vroolijke oogen weer ontmoet, verlegen van nee en presenteert hem haar hoogen, gelen stoel. Heeft ze geen andere dan dat onhandelbare meubel, daar voelt hij zich altijd op als een poffertjesbakker.

Niet als de vorige pil peutert hij met een lucifershoutje het haar van de meisjes uit elkaar. Hij laat ze een voor een bij zich komen en heeft voor elk een grap bij zijn onderzoek. Sijtje vertelt hem onderwijl van Gerard, die dikwijls zoo slaperig en van Jan, die altijd zoo lastig is.

„Wat ben jij een kleine baby!” zegt hij tot Gerard, die hij op zijn knie zet. Veel te kleine pootjes voor zoo'n grooten penhouder. Het bleeke kinderknuietje ligt vertrouwelijk op de groote gebruinde mannenhand. En hoe komt zoo'n klein kereltje aan zoo'n groote neusamandel! Die moet er es gauw uit. Maar wat een klein mondje en wat een klein keelgat, daar durft geen een dokter met de tang doorheen. Wil Sijtje de moeder van dit kind niet eens aan zijn huis laten komen? Voor hij het aan den huisdokter overgeeft, wil hij het graag zelf onderzoeken.

Is dat nu de ondeugende Jan? Jan moest zoo lief zijn als hij gezond is. Beloofd hij dat zijn arme, geplaagde juffrouw?

Jan grinnikt en wanneer hij naar zijn plaats teruggaat, neemt hij plots Sijtjes arm en drukt een zoen op haar pols.

Hoytema ziet het. Beiden lachen elkaar ontroerd tegen.

„Kinderwrok gaat niet diep!” zegt hij.

Zijn woorden klinken Sijtje zoet in de ooren. Ze vertelt hem, dat het schoolleven vaak zoo moeilijk is, dat het een gedurig gevecht is tegen je zelf van den morgen tot den avond. 's Avonds thuis heeft ze dikwijls zoo'n spijt dat ze nog niet meer beheerscht is geweest.

„Toch nooit onrechtvaardig, wel?” zegt Hoytema, zijn hand op Sijtjes schouder. „Nee!” zegt ze volmondig.

Kent ze Tagore? Weet ze, wat Tagore zegt? Ze moet het eens onthouden, het zal haar altijd tot steun zijn. „Wie kinderen liefheeft, mag kastijden.” Ze moet eens lezen: De liederen van het kind.

Wanneer Sijtje de kinderen naar buiten heeft gebracht, blijft ze ontroerd in het lokaal achter.

De Meiavond is van een bijzondere geheimenis. De zoele wind brengt een geur van honingklaver mee en beweegt geheimzinnig de gordijnen; de roode bekers der tulpen bergen geheimen. De zon is rood ondergegaan. De populieren vegen hun pluimtoppen over den diepen hemel. Is het die hemel, die Sijtje beklemmt om zijn schoonheid? Ze staat telkens stil, als om zich te bezinnen. Welk geluk is mij ook overkomen? vraagt ze zich af. Ze balt haar handen tegen haar borst. Er is iets om uit te schreeuwen van

Sijtje heft haar hoofd. Haar ziel is licht als de hemel en wijd tot alle horizonnen toe. In de weide holt een veulen naar de merrie; in de schaduw van een boerderij staan kalfjes; speelgoedlammetjes dartelen bij een hek en uit het gras bij een hek kroelen kuikentjes, gele en oranje-achtige met zwarte vlekken.

Alles bloeit; elk dier is moeder.

Sijtje droomt: Hoytema's gezicht buigt zich over haar heen. Zijn mond neigt naar den haren. In devotie heft ze haar armen op en strekt ze naar hem uit.

En ze zegt, met een stem, gebroken van geluk:

„Ik . . . ik wil mijn kind van U !”

Sijtje droomt. De glimlach is niet van haar gezicht. Ze leeft met haar hoofd in de wolken, haar voeten raken nauwelijks de aarde. Ze let er niet op, dat Verbaan, eerst verdrietig, later boos is over haar herhaalde weigering, bij hem te komen.

Verbaan lijdt, altijd, wanneer een korte verhouding verbroken wordt, vóór hij er genoeg van krijgt. Hij tracht naar de reden van Sijtjes plotselingen ommekeer te visschen, maar Sijtje ontwijkt zijn en ieders gezelschap. Ze wil alleen zijn en droomen; haar eigen gezelschap is haar genoeg. Alleen de kinderen bestaan voor haar; ze zijn de band tusschen haar en haar liefde.

Het is Juni, de maand van rozen en jasmijnen, van klaprozen en korenbloemen en margrietten, de maand met de dronkenmakende weelde van lindebloesemgeur. In de weiden is het pijpkruid uitgebloeid, ook van de doovenetel is de fleur af. Maar in de plaats daarvan staat op hooger, steviger stengel bleekrose en lila valeriaan. De distels bloeien en het citroengele zilverschoon, dat zoo zoet riekt, als honingklaver. Nu de vruchtboomen op enkele plekken na zijn uitgebloeemd, waaien reuken van vlier over dijken en wegen.

Eén keer in de week, dat is vast, gaat Sijtje met de kinderen naar den tuin, kijken, hoe ver de boon en de zonnebloempit van Bertusje zijn, naar de kegels van de kastanje en het groen in de bedden. Twee aan twee stappen de kinderen door de hoge, koele gang, die ook koel en schemerig ligt door het loof van iep en kastanje. De jongens zijn het leukst, ze stellen in alles belang.

„Vlier, dat's nou vlier”, leert Hans zijn buurman Flip, den onverschillige en hij wijst naar de witte paraplutjes, die op de bladeren liggen.

„O, ruik jullie es,” zegt Sijtje en ze vergeet, dat het kinderen zijn tegen wie ze spreekt.

Wat is alles gegroeid en wat zijn de populieren vol. In den sterken wind duikelen de blaren als golven over elkaar; de toppen nikken als korenaren.

De iep en de kastanje bewaren altijd hun waardigheid. Statig en moeizaam trekken ze hun takken op en laten ze weer neer. 't Is, of er twee reuzen langzaam met zegepalmen staan te wuiven. De wind frommelt en frutselt omhoog, maar laat de vlier met zijn bloemschermen ongemoeid.

„De kaarsen zijn weg,” wijst Hans naar de kastanje. In de plaats daarvan zijn groene bolletjes gekomen met korte stijve steeltjes. De meisjes rapen ze van het grind en zoeken naar glanzende, witte steentjes, maar de jongens zwerven om Sijtje heen als satellieten om een planeet. Hans ligt met zijn neus op de eenige aardappelplant, die wil gedijen, en hij stelt Sijtje voor, ze uit te trekken om te zien, of er al wat aan zit. Gerardje hurkt gelijk met Sijtje neer, houdt eerst, als zij, de handen op de knieën en als hij niet goed zien kan naar de bloemen, die zooveel op vlinders lijken, steekt hij zijn klein rond hoofdje onder haar arm door.

„Juffrouw”, zegt hij, en zijn neusje wipt nog een c.M. hooger, dan anders. „Als ik groot ben, dan word ik tramman.”

Sijtje lacht hem tegen, hij is nu de liefste onder de liefsten. Wat is hij tieriger dan vroeger. Hoytema heeft beloofd nog eens naar hem te komen kijken en op die belofte teert Sijtje iederen dag, ieder uur.

Het is een rage onder de meisjes, surprises voor elkaar mee te brengen. Dina maakt een pakje open, dat Annie voor haar heeft meegebracht. Er komt een doosje uit, waarin een steenen poppetje zit zonder armen of beenen, een fluitje, een prop zilverpapier en een paar gekleurde knikkers. Het gekregen moois wordt in de schuif tentoongesteld. Sijtje zegt maar niets van dien bonten rommel, hun kastje en hun schuif zijn zooveel als hun eigen kamertje, dat ze opsieren naar hun persoonlijke smaak, waar ze een eigen sfeer scheppen, die volkskinderen thuis missen. Reina komt zich bij Sijtje beklagen. Ze heeft Annie om ook een surprise gevraagd.

„Op me houte bill!” heeft Annie geantwoord.

„Maar Annie!” zegt Sijtje, inwendig lachend, „wat een uitdrukking.” Annie, hevig verontwaardigd, loopt uit de bank naar Sijtje toe en snikt: „Ik zei geen houte bil. Bil heb ik alleen maar gezegd!”

„Me zjarritel is stuk”, volgt er zakelijk. Ze sjort al haar rokken omhoog en o, heilige onnoozelheid, staat op een gegeven moment voor de klas in haar broek.

Anton heeft zijn zak vol met knikkers en natuurlijk moet hij onder het rekenen eens probeeren, welk geluid ze maken, als hij ze over den houten vloer laat kieperen. „Geef maar hier!” zegt Sijtje en hij leegt zijn zakken in haar aaneengesloten handen. „Dank je wel! Wat zal ik heerlijk knikkeren straks met Nel op het plein.” Nel lacht en geeft Sijtje een oolijken knipoog.

Het groote open plein ligt voor Sijtje en de kinderen. Op den groenen

koepel van de muziektent staat een verver als een silhouet tegen den licht overwaasden hemel. De meisjes zwaaien tegen hem, maar de houten klaas doet niets terug. Hans heeft drie paarden in zijn span en inviteert Sijtje in het rijtuig te stappen.

„Ik ben bang, dat ik door den bodem zak. Ik ben zoo zwaar!” zegt ze, „vraag Sientje.”

Sientje, de achterlijke, staat eenzaam met rollende tong een eindje van de andere meisjes af. De gezonde vroolijke kinderen hebben al lang bij intuïtie gevoeld, dat er iets bij Sientje hapert. Haar witte ijsmuts staat op haar achterhoofd, of ze er tegenaan gegooid is en bij ongeluk is blijven hangen. Hans heeft niet veel fiducia, Sientje als passagier mee te nemen. Ridderlijk stelt hij haar echter zijn koets ter beschikking. Tot zijn verlichting weigert ze door met haar hoofd te schudden en met haar tong te rollen. Sijtje zit met de zon in haar gezicht op een bankje, Jan de Wit stijf gearmd naast haar. Samen kijken ze naar Jannetje in haar bontmantel en onder haar bloemetjeshoed, ver over haar ooren gezakt en naar Bikkers, dien ze adoreert. Bikkers wenkt Sijtje, komt ze niet bij hen loopen? Het bankje is vuil, er zitten dikwijls bedelaars.

„Goed, dan maar vlooien!” lacht Sijtje.

Nel heeft een knikkermanie.

„Ik speel niet meer met Anton, die kan niet tegen zijn verlies,” zegt ze, leunend tegen Sijtjes knie en even later klaagt ze:

„Ik ben heelemaal „rut” en ik krijg geen „toevalletje” van Jeaantje.” Eer zij Sijtje op de hoogte heeft gebracht, wat de termen „rut” en „toevalletje” in de knikkerkunde beteekenen, komt Jeaantje uit eigen beweging twee „toevalletjes” brengen.

Anton en Piet doen haasje-over. Nu eens is Antons achterkantje, dan dat van Piet naar Sijtje gekeerd. Piet kan het nog niet zoo goed. Soms blijven zijn beenen als een haak om Antons nek hangen. Ten laatste valt Anton pardoes voorover. Er kleeft een iepeblad op zijn lip en zijn tanden knarsen van het zand.

De iepen van het plein zijn, als schaapjes in den zomer, geschoren. Eerst geleken hun takken pezige behaarde mannenarmen, maar nu strengelen zich gladde slangen in het loof. De aarde van het plein is overstrooid van takken en bladeren. Jan, Frans en Kees zuiveren er de goot naast het trottoir van. Ze hebben elk al een grooten bos en loopen achter elkaar, als in een processie. Een volgeladen sleeperswagen rijdt juist van het plein af. Er is vroolijkheid en jool in, vindt Sijtje, of hij zoo van een zomersch feest is weggereden.

Hilariteit. Grietje is in een plas gerold. De heele klas brengt haar in triomf op. De spetten zitten van haar schort, dat wel een krentenbrood gelijk, tot op haar bril. Uit de nu minder dan ooit gelijkstaande oogen

stroomen de tranen. Ze is een klein onaanzienlijk scheel meiske. Ze schijnt niet tot het type te hooren, zooals Nel, dat geliefd is onder kinderen. Maar Sijtje voelt zich wonderlijk naar het kind bewogen. Ze weet nu opeens, op wie ze lijkt en de gedachte ontroert haar. Op dat aapje van Böhnke, dat hij Heimweh heeft genoemd, waarvan ze een reproductie heeft gezien op Hoytema's studeerkamer. Een zielig aapje, ziek van heimweh naar de warmte en zon van zijn land.

Sijtje trekt het kind naar zich toe. Er is een teederheid in haar tot in haar vingertoppen, die streelen willen; in haar armen, die willen omvatten; in haar oogen, die telkens warm worden; in haar mond, die kussen wil.

Op straat loopt ze met een glimlach om haar mond, dat de voorbijgangers blijven staan, om haar na te kijken. Sommigen lachen in haar oogen terug, maar Sijtje merkt het niet. Ze knijpt vaak de kleine handen tot vuisten en moet steeds den lust beteugelen, dansend te gaan. En als Mary vraagt, getroffen door haar van glans overtogen gezicht: „Wat is er? Wat heb je toch?” dan schieten Sijtjes oogen vol tranen en ze zou willen antwoorden: „Ik ik zal nog eens breken door dit geluk!”

(Slot volgt).

